

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EUK	13. juli 2005

KOMITÉSAG

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders notat samt grundnotat vedrørende udkast til Kommissionens forordning om gennemførelses- og overgangsforanstaltninger for visse fødevarer af animalsk oprindelse iht. forordning (EF) nr. 853/2004, organisering af den offentlige kontrol af fødevarer af animalsk oprindelse iht. forordning (EF) nr. 854/2004, og offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarelovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes iht. forordning (EF) nr. 882/2004, samt ændring af bilag i forordning (EF) nr. 852/2004, 853/2004 og 854/2004.

Forslaget forventes sat til afstemning i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 19. juli 2005.

Beskyttelsesniveauet vurderes ikke at blive berørt af ændringerne.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender

5. juli 2005

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om udkast til Kommissionens forordning om

- gennemførelses- og overgangsforanstaltninger for
 - visse fødevarer af animalsk oprindelse iht. forordning (EF) nr. 853/2004,
 - organisering af den offentlige kontrol af fødevarer af animalsk oprindelse iht. forordning (EF) nr. 854/2004, og
 - offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarelovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes iht. forordning (EF) nr. 882/2004, og
- ændring af bilag i forordning (EF) nr. 852/2004, 853/2004 og 854/2004

SANCO/55/2005 Rev. 5

Kommissionen har ved SANCO/55/2005 Rev. 5 fremsat forslag om gennemførelses- og overgangsforanstaltninger til hygiejneforordningerne og kontrolforordningerne samt om ændring af bilag i hygiejneforordningerne og kontrolforordningen for animalske fødevarer. Forslaget forventes sat til afstemning i den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed den 19. juli 2005.

Forordningsforslaget indeholder gennemførelses- og overgangsforanstaltninger til hygiejne- og kontrolforordningerne. Der er tale om en række tekniske bestemmelser, som er nødvendige for en ensartet anvendelse af forordningerne fra 1. januar 2006 i medlemsstaterne. Regeringen er grundlæggende enig i de foreslåede bestemmelser og forholder sig positiv til forslaget. Regeringen lægger dog vægt på en forbedring af forslaget for så vidt angår antimikrobiel behandling af fjerkrækød, trikin-kontrol af slagtedyr og afsætning af animalske produkter produceret før 1. januar 2006.

Hvad angår den del af forslaget, der omhandler antimikrobiel behandling af fjerkrækød, lægger regeringen afgørende vægt på, at denne del udskilles til selvstændig behandling. Regeringen vil således stemme imod et forslag, hvori der indgår antimikrobiel behandling. Dette dog under forudsætning af, at det skønnes, at de resterende dele af forslaget godkendes og ikke forsinkes ved, at disse sendes videre til Rådet. Hvis denne forudsætning ikke holder, vil Danmark acceptere et forslag, hvori der indgår antimikrobiel behandling da forslaget samlet set er nødvendig for den praktiske iværksættelse af hygiejne- og kontrolforordningerne fra 1. januar 2006, samt for en ensartet anvendelse af forordningerne i medlemslandene.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender

5. juli 2005

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om udkast til Kommissionens forordning om

- gennemførelses- og overgangsforanstaltninger for
 - visse fødevarer af animalsk oprindelse iht. forordning (EF) nr. 853/2004,
 - organisering af den offentlige kontrol af fødevarer af animalsk oprindelse iht. forordning (EF) nr. 854/2004, og
 - offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarelovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes iht. forordning (EF) nr. 882/2004, og
- ændring af bilag i forordning (EF) nr. 852/2004, 853/2004 og 854/2004

SANCO/55/2005 Rev. 5

Resume

Forordningsforslaget indeholder gennemførelses- og overgangsforanstaltninger til hygiejne- og kontrolforordningerne. Der er tale om en række tekniske bestemmelser, som er nødvendige for en ensartet anvendelse af forordningerne fra 1. januar 2006 i medlemsstaterne. Regeringen er grundlæggende enig i de foreslåede bestemmelser og forholder sig positivt til forslaget. Regeringen arbejder dog for forbedring af forslaget for så vidt angår antimikrobiel behandling af fjerkrækød, trikinkontrol af slagtedyr og afsætning af animalske produkter produceret før 1. januar 2006.

Baggrund

Kommissionen har ved SANCO/55/2005 Rev. 5 fremsat forslag om gennemførelses- og overgangsforanstaltninger til hygiejneforordningerne og kontrolforordning-

gerne samt om ændring af bilag i hygiejneforordningerne og kontrolforordningen for animalske fødevarer. Forslaget er fremsat med hjemmel i:

- artikel 13, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne (hygiejneforordningen),
- artikel 9, 10 og 11 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer (hygiejneforordningen for animalske fødevarer),
- artikel 16, 17 og 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 af 29. april 2004 om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol af animalske produkter til konsum (kontrolforordningen for animalske fødevarer), og
- artikel 63 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes (kontrolforordningen).

Forslaget behandles i en forskriftkomitéprocedure (1999/468/EF, art. 5) i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Forslaget forventes sat til indikativ afstemning på møde i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed (SCOFCAH) den 19.-20. juli 2005. Herefter skal forslaget til høring i WTO/SPS, og endelig afstemning i SCOFCAH forventes i september 2005.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor Regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Forordningen indeholder gennemførelses- og overgangsforanstaltninger for hygiejneforordningerne og kontrolforordningerne, samt ændrer bilag i hygiejneforordningerne og kontrolforordningen for animalske fødevarer. Der er primært tale om en række tekniske forhold.

Ændring af bilag i hygiejneforordning og kontrolforordning for animalske fødevarer

Kommissionen foreslår en række ændringer i bilag II og III i hygiejneforordningen for animalske fødevarer (forordning (EF) nr. 853/2004) samt i bilag I og III i kontrolforordningen for animalske fødevarer (forordning (EF) nr. 854/2004). Det drejer sig om følgende emner:

- Landekoder for de nye medlemsstater.
- Slutdato for opbrug af indpakningsmateriale, emballage, stempler osv. med fortrykt sundhedsmærke. Den foreslåede dato er 31. december 2009.
- Anvendelse af en international standardmetode til bestemmelse af E. coli i forbindelse med kontrol af muslinger.
- Tilladelse til at afsætte ikke-afhudede fødder af kvæg af alle aldre, og ikke kun af kalve.
- Forbud mod at afsætte fjerkrækød som fersk fjerkrækød, hvis det er behandlet med vandbindende midler udelukkende med det formål at binde vand.
- Tilføjelse af familien Gempylidae til listen over giftige eller farlige fisk, der ikke må afsættes. Denne familie omfatter f.eks. smørmakrel/oliefisk (ikke at forveksle med smørfisk), som kan give anledning til diarré.
- Krav til pasteurisering og UHT behandling af mælk.
- Rettelse af ordet ”ægprodukter” til ”flydende æg” i forbindelse med visse produkter.
- Indsættelse af krav om mærkning af gelatine til konsum på samme måde som det eksisterende krav til kollagen til konsum.

Generel tilladelse til medlemsstater til at tillade traditionelle produkter

Kommissionen foreslår at meddele medlemsstaterne en generel tilladelse til at meddele dispensationer fra visse indretnings- og driftskrav for at tillade fortsat produktion af fødevarer efter traditionelle produktionsmetoder uden at følge den fastlagte procedure for accept af sådanne dispensationer fra Kommissionen og de øvrige medlemsstater. Der indføres i stedet en underretningsprocedure, så gennemskueligheden bevares.

Gennemførelsesbestemmelser

Kommissionen foreslår en række gennemførelsesbestemmelser:

- Samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaterne i forbindelse med at etablere et ensartet format for offentliggørelse af lister over virksomheder på internettet.
- Undersøgelsesmetoder, der skal anvendes ved undersøgelse af fiskevarer for marine biotoksiner. Der er siden vedtagelsen af hygiejneforordningerne vedtaget en international standard, som derfor skal anvendes.
- Undersøgelsesmetoder, der skal anvendes ved undersøgelse af fiskevarer for synlige parasitter og total flygtig nitrogen, som er et tegn på at fisken er ved at være for gammel.
- Modeller for de certifikater, der skal følge fødevarer af frølår, snegle, samt gelatine og kollagen og råvarer hertil, ved import fra tredjelande.
- Bestemmelser for udveksling af oplysninger om de leverede slagtedyrr (fødevarekædeoplysninger) mellem landmand og slagteri indenfor den enkelte medlemsstat, mellem medlemsstater samt ved import af levende dyr fra tredjelande, samt bestemmelser for de kompetente myndigheders opgave i relation til fødevarekædeoplysninger.
- I hygiejneforordningen for animalske fødevarer er det angivet, at blødt separeret kød skal have et calcium-indhold, som ikke er væsentligt højere end i hakket kød. Kommissionen foreslår en maksimumsgrænse for calcium-indhold på 0,1% i blødt separeret kød. Kommissionens forslag er fremkommet efter drøftelse med europæiske forbruger- og industriorganisationer.
- Bestemmelser for trikinkontrol af slagtedyrr. Som hovedregel skal alle svin, heste og andre dyrearter, som er modtagelige for trikiner, undersøges før afsæt-

ning af kødet. Der er dog visse muligheder for at erklære landbrug eller grupper af landbrug for mindre udsatte for smitte med trikiner, således at svin fra disse besætninger kan undersøges stikprøvevis. Der er desuden mulighed for frysebehandling af kødet i stedet for undersøgelse. Der skelnes ikke længere mellem EU-slagterier og hjemmemarkedsslagterier, så de pågældende dyrearter skal undersøges uanset slagteriets størrelse. Det fremgår af forslaget, at der ikke er krav om rutinemæssig undersøgelse af samtlige slagtesvin, når dyrene kommer fra områder eller lande, som er erklæret officielt fri for trikiner på basis af en udtalelse fra EFSA.

- Bestemmelser om antimikrobiel behandling af fjerkrækød, se nedenfor.

Antimikrobiel behandling af fjerkrækød

Der foreslås gennemførelsesbestemmelser for behandling af fjerkrækød med antimikrobielle stoffer, der kan anvendes til at fjerne overfladeforurening fra slagtet fjerkræ. Der er åbnet for en sådan behandling i artikel 3, stk. 2, i hygiejneforordningen for animalske fødevarer. Det beskrives i forslaget, at behandlingen ikke kan erstatte god hygiejnepraksis i de besætninger, dyrene stammer fra, samt god hygiejnepraksis under slagteprocessen. Stoffer kan kun godkendes til denne brug efter videnskabelig vurdering i Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA). Der skal ske mærkning af kødet fra de behandlede dyr. Kommissionen foreslår at godkende trinatriumfosfat til overfladebehandling. Trinatriumfosfat (E 339) er godkendt som tilsætningsstof til visse fødevarer, dog ikke til fersk kød. På det seneste møde har Kommissionen ikke kunnet redegøre for, at der foreligger en vurdering af stoffets effekt til antimikrobiel overfladebehandling.

Vedrørende mærkning stiller forslaget krav om, at hele fjerkrækroppe, stykker heraf med skind samt produkter fremstillet heraf skal mærkes, såfremt der har været anvendt antimikrobielle stoffer. Af mærkningen skal det fremgå, at ”der er foretaget behandling for at mindske forurening med mikroorganismer”.

Overgangsbestemmelser

Kommissionen foreslår en række overgangsbestemmelser. Disse vil være i kraft frem til 31. december 2009:

- Mulighed for en gradvis indførelse af systemet med fødevarekædeoplysninger for slagtedy.

- Fortsat anvendelse af en gammeldags trikinkontrolmetode (kompressorimetoden) i særlige tilfælde. Da metoden ikke er tilstrækkelig pålidelig, kan kødet fra dyr undersøgt med denne metode kun afsættes lokalt.
- Fortsat mulighed for i særlige tilfælde at anvende rå mælk, som ikke opfylder de sædvanlige kimtalskrav, til f.eks. osteproduktion. Der er tale om i en overgangsperiode at videreføre en skelnen mellem drikkemælk, som skal overholde kimtalskravet, og mælk til andre mejeriprodukter, som ikke hidtil har skullet overholde dette krav, men hvor virksomheden i stedet skal overholde særlige kriterier for tid og temperatur.
- Medlemsstater kan bevare nationale temperaturkrav for opbevaring og transport af æg. Virksomheder, som fremstiller flydende æg, må anvende knækæg som råvare.
- Kommissionen foreslår, at animalske fødevarer produceret før 1. januar 2006 og mærket med de da gældende sundhedsmærker, kun må afsættes i overgangsperioden. Hjemmemarkedsvirksomheder, f.eks. små hjemmemarkedsslagterier, kan vælge i overgangsperioden fortsat at anvende den hidtidige form for sundhedsmærker. Fødevarerne må i så fald kun afsættes på hjemmemarkedet.
- Visse laboratorier får en overgangsperiode til at blive akkrediteret. Det vil f.eks. gælde laboratorier, som udfører trikinundersøgelse, pH-bestemmelse i kød og andre simple undersøgelser af kød. Laboratorierne skal i overgangsperioden arbejde på at blive akkrediteret.
- Fiskevirksomheder på land kan fortsat bruge rent havvand i stedet for vand af drikkevandskvalitet til visse formål.
- Uddannelsen af det slagteripersonale, som bistår ved den offentlige kontrol af fjerkræ eller kaniner, kan tilpasses de opgaver, som personalet aktuelt skal udføre. Desuden skal der udarbejdes nærmere bestemmelser om det internationalt anerkendte certifikat, som de slagterier, der ønsker at stille personale til rådighed for den offentlige kontrol, skal besidde.
- Det kan nationalt tillades, at der fortsat afsættes kød af strudse direkte fra opdrætteren til den endelige forbruger eller lokale detailvirksomheder.
- De særlige importregler for sammensatte produkter fremstillet af fødevarer af vegetabilsk oprindelse og tilberedte fødevarer af animalsk oprindelse skal ikke gælde, for Kommissionen har udarbejdet en liste over sådanne produkter.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Forslaget er fremsat som en forordning, der ved vedtagelse er direkte anvendelig i dansk ret. Der skal dog fastsættes straffebestemmelser.

En række danske bekendtgørelser ophæves med udgangen af 2005 som følge af anvendelsen af hygiejneforordningerne og kontrolforordningerne. Denne forordning vil ikke ændre på det forhold.

Konsekvenser

Beskyttelsesniveauet vurderes ikke at blive berørt af ændringerne.

Forslaget skønnes ikke at få statsfinansielle konsekvenser, og umiddelbart skønnes det heller ikke at indebære samfundsøkonomiske konsekvenser for hverken erhverv eller forbrugere.

Såfremt forslaget om forbud mod afsætning af fødevarer produceret før 1. januar 2006 og forsynet med de da gældende sundhedsmærker gennemføres, kan der dog blive tale om økonomiske konsekvenser for erhvervet i form af kassation af fødevarer. Det er ikke muligt at estimere de økonomiske konsekvenser, men de må dog anses for begrænsede, da kun få fødevarer opbevares i en periode ud over 4 år.

Høring

Forslaget har gentagne gange været sendt i høring i en række organisationer og offentlige myndigheder i henhold til fødevarerlovens § 6 (generel høring), Fødevarerlovens § 69 (Det Rådgivende Fødevarerudvalg) og i henhold til artikel 9 i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgevingen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarerautoritet og om procedurer vedrørende fødevarsikkerhed (fødevarerforordningen).

Forslaget består af nye elementer samt en sammenskrivning af en række emner, som tidligere har været fremlagt som selvstændige forslag:

- forslag vedr. antimikrobiel behandling af fjerkrækød,
- forslag vedr. fødevarekædeoplysninger for slagtedyr, og
- forslag vedr. trikinkontrol af slagtedyr.

Høringssvarene har koncentreret sig om fødevarekædeoplysninger for slagtedyr, calcium-indhold i blødt separeret kød, antimikrobiel behandling af fjerkrækød og trikinkontrol af slagtedyr.

Landbrugsrådet har tilkendegivet, at man henholder sig til medlemsorganisationernes bemærkninger.

Fødevarekædeoplysninger for slagtedyr

Danske Slagterier finder det afgørende med fleksibilitet, ikke mindst i overgangsperioden, så det bliver muligt i forbindelse med udveksling af informationer inden for den enkelte medlemsstat nærmere at specificere format og krav, herunder også mulighed for at udveksling af informationer kan foregå elektronisk. Organisationen finder det positivt, at der afsættes mere tid til implementering af fødevarekædeoplysninger, ikke mindst ud fra en realistisk vurdering af, at alle medlemslande skal kunne opfylde kravene. Det er dog meget vigtigt at sikre koordinering, således at medlemslandene så vidt muligt arbejder i samme retning.

Calcium-indhold i blødt separeret kød

Fjerkrærådet har tilkendegivet, at man er tilfreds med de angivne grænser.

Danske Slagterier har tilkendegivet, at man ønsker højere grænser.

Antimikrobiel behandling af fjerkrækød

COOP Norden Food, Dansk Slagtefjerkræ, Dansk Toksikologi Center (DTC), Den Danske Dyrlægeforening (DDD), Forbrugerrådet og HO-RESTA finder det problematisk, såfremt kemisk dekontaminering af fjerkrækroppe tillades i EU. Bekæmpelse af patogener bør ske ved kilden og gennem hygiejniske

slagteprocedurer. Der henvises til, at dele af dansk kyllingekødindustri har vist, at det med ganske små midler er muligt at producere salmonellafri fersk kylling uden brug af kemikalier direkte på kyllingen. Dvs., der kan opnås en effektiv reduktion af især forekomsten af salmonella i fjerkræ ved implementering af hygiejniske produktionsmetoder. **COOP Norden Food** mener at der ikke vil ske en komplet eliminering, men blot en reduktion i forekomsten af patogener, og risikoen er, at der vil opstå renkulturer af hårdføre patogener.

Dansk Slagtefjerkræ, DTC og DDD kan kun acceptere anvendelse af antimikrobielle midler, såfremt det har en veldokumenteret effekt med henblik på forbedring af folkesundheden, eller at der er umiddelbar fare for folkesundheden, hvis behandlingen ikke foretages, samt at anvendelsen kan ske uden risiko for miljøet, personer ansat på fjerkræslagterierne og forbrugerne.

Forbrugerrådet mener desuden, at dekontaminanter er at sammenligne med konserveringsmidler, hvorfor stofferne bør undergå en omfattende undersøgelse og godkendelse inden tilladelse.

COOP Norden Food, Dansk Slagtefjerkræ, DDD, DTC, Forbrugerrådet og HORESTA ønsker, at alle varer stammende fra behandlede slagtekroppe skal mærkes, således at forbrugeren har en mulighed for at vælge.

Trikontrol af slagtedyr

Danske Slagterier tilkendegiver, at man især er glad for, at der stilles krav til laboratorierne om præstationsprøvninger, og at der lægges op til, at der anvendes en risikobaseret vurdering i nationalstaterne. Det vurderes ikke at give problemer at udfase to analysemetoder, som tidligere har været tilladt, da disse ikke anvendes i Danmark. **Landbrugsrådet og Dansk Landbrug** henholder sig til høringssvar fra Danske Slagterier.

HORESTA og Specialarbejderforbundet har oplyst, at man ingen bemærkninger har til forslaget.

Et tidligere udkast til forslaget har været drøftet med **De Danske Håndværks-slagtere** og **Danske Slagtermestres Landsforening**. Begge organisationer har givet udtryk for bekymring med hensyn til et eventuelt fremtidigt krav om trikinundersøgelse af dyr slagtet med henblik på anvendelse til hjemmemarkedet.

Fødevarestyrelsen kan bemærke, at det fremgår af hygiejne- og kontrolforordningerne for animalske fødevarer, at svin skal undersøges for trikiner i forbindelse med slagtingen. Hidtil har hjemmemarkedsslagterier ikke været omfattet af dette krav, men da der fra 1. januar 2006 ikke længere skelnes mellem hjemmemarkeds- og eksportslagterier, vil hjemmemarkedsslagterierne fremover også være omfattet af kravet. Det fremgår af forslaget, at der ikke er krav om rutinemæssig undersøgelse af samtlige slagtesvin, når dyrene kommer fra områder eller lande, som er erklæret officielt fri for trikiner på basis af en udtalelse fra EFSA. Der forventes en udtalelse fra EFSA i løbet af efteråret 2005. Såfremt EFSA vurderer Danmark som et land med lav risiko for trikinsmitte, kan Danmark erklæres officielt fri for trikiner.

Orientering om andre landes positioner

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i de andre medlemsstater.

Regeringens foreløbige holdning

Regeringen er grundlæggende enig i de foreslåede ændringer, der er vigtige for en ensartet anvendelse af hygiejneforordningerne og kontrolforordningerne i medlemsstaterne og forholder sig generelt positivt til forslaget.

Regeringen lægger dog vægt på en forbedring af forslaget for så vidt angår antimikrobiel behandling af fjerkrækød, trikinkontrol af slagtedyr og afsætning af animalske produkter produceret før 1. januar 2006.

Hvad angår den del af forslaget, der omhandler antimikrobiel behandling af fjerkrækød, lægger regeringen afgørende vægt på, at denne del udskilles til selvstændig behandling. Regeringen vil således stemme imod et forslag, hvori der indgår antimikrobiel behandling. Dette dog under forudsætning af, at det skønnes, at de resterende dele af forslaget godkendes og ikke forsinkes ved, at disse sendes videre til Rådet. Hvis denne forudsætning ikke holder, vil Danmark acceptere et forslag, hvori der indgår antimikrobiel behandling da forslaget samlet set er nødvendig for den praktiske iværksættelse af hygiejne- og kontrolforordningerne fra 1. januar 2006, samt for en ensartet anvendelse af forordningerne i medlemslandene.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.